

امام رضا (ع) اولین مبلغ غدیر

حضرت امام رضا علیه السلام در زمانی که ولایتعهدی را با شرایط خاصی پذیرفتند، تلاشها و کارهای اساسی و مهم در تبلیغ دین علی الخصوص توحید و نبوت و امامت را هم به انجام رسانیدند که امروز شیعیان ۱۲ امامی، عقایدشان را مدیون این امام همام هستند، چرا که اگر نبود امکان گسترش جریان واقفیه و فراموشی غدیر و ولایت می رفت و سپس حاکمیت اربابان زر و زور و تزویر.

اما حضرت در آن زمان ، تهدیدها را به فرصت تبدیل نموده و با بیان مطالب و روایت هایی در حوزه ی غدیر، این امر مهم را احیا فرمود و این کار را هم بر تمام شیعیان واجب معرفی کرده و چنین فرمود:

«... وَ لِيُبَلِّغَ الْحَاضِرُ الْغَائِبَ وَ الشَّاهِدُ الْبَائِسَ وَ لِيَعُدَّ الْغَنِيُّ عَلَى الْفَقِيرِ وَ الْقَوِيُّ عَلَى الضَّعِيفِ أَمْرَنِي رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ بِذَلِكَ...»

«باید حاضر به غائب و نزدیک به دور (جریان غدیر را) برساند و باید غنی بر فقیر و قوی بر ضعیف (از نظر مالی) کمک کند. رسول خدا صلی الله علیه و آله مرا به این مسئله دستور داده است.»

«... ثُمَّ ذَكَرَ مِنْ فَضْلِ يَوْمِ الْغَدِيرِ شَيْئًا كَثِيرًا جِدًّا إِلَى أَنْ قَالَ فَالَّذِي رُهِمُ فِيهِ بِمِائَةِ أَلْفِ دِرْهَمٍ وَ الْمَزِيدُ مِنَ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ وَ صَوْمٌ هَذَا الْيَوْمِ مِمَّا نَدَّبَ اللَّهُ تَعَالَى إِلَيْهِ وَ جَعَلَ الْجَزَاءَ الْعَظِيمَ كِفَاءً لَهُ عِنْدَهُ حَتَّى لَوْ تَعَبَّدَ لَهُ عَبْدٌ مِنَ الْعَبِيدِ فِي الشَّيْبِ مِنْ ابْتِدَاءِ الدُّنْيَا إِلَى تَقَضِّبِهَا صَائِمًا نَهَارُهَا قَائِمًا لَيْلُهَا إِذَا أُخْلِصَ الْمُخْلِصُ فِي صَوْمِهِ لَقَصُرَتْ إِلَيْهِ أَيَّامُ الدُّنْيَا عَنْ كِفَائِهِ وَ مَنْ أَسْعَفَ أَخَاهُ مُبْتَدئًا وَ بَرَّهَ رَاغِبًا فَلَهُ كَأَجْرِ مَنْ صَامَ هَذَا الْيَوْمَ وَ قَامَ لَيْلَتَهُ وَ مَنْ أَفْطَرَ مَوْمِنًا فِي لَيْلَتِهِ فَكَأَنَّ مَا فُطِّرَ فِيهَا وَ فِيهَا مَا يَعُدُّهَا بِبَيْدِهِ عَشْرَةَ فَنَهَضَ نَاهِضًا فَقَالَ يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ مَا الْفِتَامُ

قَالَ مِائَةٌ أَلْفٍ نَبِيٍّ وَصِدِّيقٍ وَشَهِيدٍ فَكَيفَ
بِمَنْ تَكْفُلَ عَدَدًا مِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ
وَأَنَا ضَمِينُهُ عَلَى اللَّهِ تَعَالَى الْأَمَانُ مِنَ
الْكُفْرِ وَالْفَقْرِ وَإِنْ مَاتَ فِي لَيْلَتِهِ أَوْ
يَوْمِهِ أَوْ بَعْدَهُ إِلَى مِثْلِهِ مِنْ غَيْرِ أَرْتَكِّبُ
كَبِيرَهُ فَأَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ وَمَنْ اسْتَدَانَ
لِخُؤَانِهِ وَأَعَانَهُمْ فَأَنَا الضَّامِنُ عَلَى اللَّهِ
إِنْ بَقَّاهُ قَضَاهُ وَإِنْ قَبَضَهُ حَمَلَهُ عَنْهُ وَ
إِذَا تَلَّاقَيْتُمْ فَتَصَافَحُوا بِالتَّسْلِيمِ ...».

سپس فضایل زیادی از روز غدیر را ذکر کردند تا به اینجا رسید که
یک درهم در این روز (انفاق کردن) برابر با هزار درهم است و
پاداشی اضافه بر آن، از طرف خدای عزیز و جلیل (در نظر گرفته شده)
است و روزی آن از اموری است که خدا به آن دعوت نمود، و جزای
عظیمی را پاداش آن قرار داده است به طوری که حتی اگر بنده ای از
بندگان در جوانی و از ابتدای دنیا تا پایان آن او را عبادت کند،
روزها را روزه دار و شبها بیدار باشد، و با تمام اخلاص روزه
بگیرد، (باز هم) تمام روزها (با این وضع روزه گرفتن) از (رسیدن
به) جزای یک روز روزی غدیر ناتوان است. و کسی که حاجت برادرش را
ابتدائاً و بدون درخواست او انجام دهد و به او از روی رغبت و
اشتیاق، نیکی کند، مانند اجر کسی را دارد که در روز غدیر روزه
بگیرد و شب آن را (به عبادت) قیام داشته باشد، و کسی که مؤمنی را
در شب غدیر افطاری دهد، گویا به اندازه ده برابر «فئام» افطاری
داده است. آنگاه شخصی از جا برخاست و عرض کرد: ای امیرمؤمنان!
«فئام» چه مقدار است؟ فرمود: صد هزار نبی و صدیق و شهید، آنگاه
ثواب کسی که چندین مؤمن را تکفل کرده (و افطاری داده است) چقدر
خواهد بود و من (علی علیه السلام) بر خدا ضمانت می کنم که از کفر
و فقر در امان باشد و اگر در شب غدیر یا روزش و یا روز بعدش تا
سال دیگر بدون انجام کبیره ای بمیرد، پس اجرش بر خداوند است، و
کسی که برای برادران مؤمنش قرض بگیرد و آنها را یاری کند، من بر
خدا ضمانت می کنم که اگر او را باقی گذاشت، ادا کند و اگر از
دنیا برد، از طرف او (برای صاحبان دین) به گردن گیرد و وقتی به
همدیگر رسیدید، پس سلام و مصافحه کنید...»

ترویج عملی غدیر

حضرت رضا (ع) کسی نیست که سخنی را خود بگوید و به آن عمل نکند، پس
اگر دستور به اطعام و احسان به دیگران را در روز غدیر می دهد،

خود نیز به آن عمل می کند، چنانچه نقل شده است، حضرت رضا علیه السلام در روز غدیر که جمعی از خواص در محضر او بودند، آنها را برای افطار نَگه داشته بود و به منازل آنها [برای اهل و عیالشان] طعام، گندم، صله ها، لباس و حتی انگشترها و کفشهایی فرستاده بود و احوال آنها و اطرافیان خودش را تغییر داده بود. همچنین اسباب و وسایلی که قبلاً برای حضرت استفاده می شد، (به اصطلاح دکور) عوض شده بود.

در حقیقت این رفتار حضرت رضا (ع) در واقع ترویج عملی فرهنگ غدیر بوده است که زمینه را برای تبیین بهتر و بیشتر ولایت امام علی (ع) و امامان معصوم (علیهم السلام) آماده می کرد.

و امروز بر پیروان غدیر لازم هست تا از مبلغان غدیر الگوبرداریهای علمی و عملی و از همه مهمتر، الگوبرداری عصری نمایند.